

TRABZON İLAHİYAT DERGİSİ

Cilt: 10, Sayı: 2, Güz 2023

TRABZON THEOLOGY JOURNAL

Volume: 10, Issue: 2, Autumn 2023

TRABZON İLAHİYAT DERGİSİ
Trabzon Theology Journal

TRÜ İlahiyat Fakültesi Adına Sahibi / Owner
Prof. Dr. Emin Aşıkutlu
(Dekan/Dean)

Yazı İşleri Müdürü / Responsible Manager
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Erol
(Dekan Yardımcısı)

Editörler / Editors in Chief
Doç. Dr. İhsan Timür
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Ayyıldız

Editör Yardımcıları / Assistant Editors
Dr. Öğr. Üyesi Abdülkerim Malkoç
Arş. Gör. Mustafa Gargar

Alan Editörleri / Field Editors
Doç. Dr. Eyüp Öztürk; Doç. Dr. Şenol Saylan; Doç. Dr. Ali Fidan; Doç. Dr. Semra Çinemre; Doç. Dr. Ali Gül;
Doç. Dr. Necmi Karşlı; Doç. Dr. Ahmet Yazıcı; Dr. Öğr. Üyesi Züleyha Birinci; Dr. Öğr. Üyesi Samet Şenel;
Dr. Öğr. Üyesi Kadim Sayım; Dr. Öğr. Üyesi Fatma Yıldız; Dr. Öğr. Üyesi Mehtap Aydın Kaim;
Dr. Öğr. Üyesi Abdülkerim Malkoç; Dr. Öğr. Üyesi Ersan Türkmen; Dr. Öğr. Zahir Aslan

Yayın Kurulu/ Editorial Board
Prof. Dr. Emin Aşıkutlu (TRÜİF, easikkutlu@hotmail.com)
Prof. Dr. Cengiz Gündoğdu (Atatürk Üniv. cengizgundogdu@hotmail.com)
Prof. Dr. Hanifi Şahin (Atatürk Üniv. hanifisahin25@hotmail.com)
Prof. Dr. Nihat Uzun (TRÜİF, nirunx@hotmail.com)
Doç. Dr. Fatih Topaloğlu (TRÜİF, topaloglu37@hotmail.com)
Doç. Dr. Eyüp Öztürk (TÜİF, eyupoztturk@gmail.com)
Doç. Dr. Şenol Saylan (TRÜİF, senolsaylan@mynet.com)

Tashih / Redaction
Arş. Gör. Muhammed Şükrü Düzcan;
Arş. Gör. Mustafa Gargar; Arş. Gör. Ramazan Aslan; Arş. Gör. Ayşegül Balık; Arş. Gör. Muhammed Ali Tuzlu;
Arş. Gör. Hatice Demirci; Arş. Gör. Abdülkadir Dural; Arş. Gör. Hilal Bayraktar

İngilizce Dil Editörleri / English Language Editors
Dr. Öğr. Üyesi Rızkan Tok; Dr. Öğr. Üyesi Arzu Yıldız

İstatistik Editörü / Statistics Editor
Doç. Dr. Necmi Karşlı

Etik Editörü / Ethics Editor
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Ayyıldız

Dizgi-Mizampaj / Layout
Hacer Yavruoğlu
HCR Ajans Hizmetleri, Trabzon 0462 300 30 03

Yazışma / Correspondence
Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanlığı
Çimenli Kampüsü Rize Caddesi No: 98/A
61000 - Trabzon - TÜRKİYE
Telefon/Phone: +90 (462) 334 60 35 - 377 17 05
Faks/Fax: +90 (462) 334 60 36
E-posta: trabzonilahiyatdergisi@trabzon.edu.tr
Web: <http://dergipark.gov.tr/tid>

Kapaktaki Hat Eseri
el-Beşîr, Ömer Faruk Dere

Baskı Yeri ve Tarihi
Matsis Matbaa Hizmetleri
Tevfikbey Mh. Dr. Ali Demir Cd. No: 51 Tel.: +90 (212) 624 21 11 Sefaköy / İSTANBUL

Basım Tarihi
Aralık 2023

DERGİ ESKİ ADI / PREVIOUS TITLE

Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi / Karadeniz Technical University
Journal of the Faculty of Divinity. (ISSN: 2148-5001 / e-ISSN: 2618-611X)

(Yayınlanan Sayılar / Number of Publication: Yıl / Year: 2014, Cilt / Volume: 1, Sayı / Issue:
1, Yıl / Year: 2018, Cilt / Volume: 5, Sayı / Issue: 1)

DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD

- Prof. Dr. Ahmet Güç (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Saim Kılavuz (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Akyüz (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Ali Erbaş (Diyanet İşleri Başkanlığı)
Prof. Dr. Ali Köse (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Bessam Hıdır Salim eş-Sattî (Kuveyt Üniversitesi)
Prof. Dr. Cengiz Gündoğdu (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Emin Aşıkutlu (Trabzon Üniversitesi)
Prof. Dr. Eyüp Baş (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. H. Mehmet Günay (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan Hamid Ubeyd el-Garbavi (Aden Üniversitesi)
Prof. Dr. İbrahim Kafi Dönmez (19 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. İlhan Kutluer (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. John L 'Esposito (Georgetown Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Paçacı (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Kara (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Özcan Hıdır (Sabahattin Zaim Üniversitesi)
Prof. Dr. Ramazan Ertürk (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Şinasi Gündüz (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Thomas Mitchell (Georgetown Üniversitesi)
Prof. Dr. Yavuz Ünal (19 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf Şevki Yavuz (Marmara Üniversitesi)
Prof. John O. Voll (Georgetown Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Emin Maşalı (Marmara Üniversitesi)

Bu dergi

veri indeksleri tarafından taranmaktadır.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Araştırma Makaleleri / Research Articles

- Development of Islamic Insurance (Takaful) in Bangladesh: Legal Barriers and Challenges*
Bangladeş'te Katılım Sigortacılığının (Tekafül) Gelişimi: Yasal Engeller ve Zorluklar
A.H.M. Ershad Uddin 7 - 30
- Kırâat İhtilaflarının Vakf-İbtidâya Etkisi (Vakf Yerlerinin Değişmesi Bağlamında)*
The Effect of Qirâat's Differences on Waqf-Ebtidâ (In the Context of Changing Waqf Locations)
Alaaddin Salihoğlu 31 - 52
- Hız Peygamber Devrinde Bir Hadım: Me'bûr el-Kıbtî (ö. 60/679-80) Üzerine Bir Değerlendirme*
An Eunuch in the Age of the Prophet Muhammad: An Evaluation on Ma'bûr al-Qibtî (d. 60/679-80)
Enes Ensar Erbay 53 - 66
- Molla Sadrâ'nın Tanrı Kanıtlanması*
Mulla Sadrâ's Proof of God
Fevzi Yiğit 67 - 85
- Modern Tefsirde Ahlâk Meselesi -İbn Âşûr Örneği-*
The Moral Issue in Modern Interpretation -The Example of Ibn Ashur-
Gülnur Külünkoğlu 87 - 109
- Çağrı (1976) Filminde Hristiyan ve Yahudiler: İnşa Edilen Anlamlar ve Dinler Arası Diyalogun İzleri*
Christians and Jews in The Film The Message (1976): Constructed Meanings and Traces of Interfaith Dialogue
Mustafa Sarmış - Ali Kuşçalı 111 - 139
- İbn Cüzey'e Göre Tefsirin Mahiyeti, İrtibatlı Olduğu İlimler, İhtilafların Sebepleri ve Çözüm Yolları*
The Concept of Tafsîr, the Sciences It is Related to, Reasons for Disputes and Solutions According to Ibn Juzay
Mehmet Yaşar 141 - 167
- Osmanlı Dönemi Arap Şiirinde Formel Bir Yapı: Tatrîz*
A Formal Structure in Ottoman Period Arab Poetry: Tatrîz
Mehmet Zahid Çokyürür 169 - 194
- İlahiyat Fakültesi Arapça Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Öğretim Yılı Başında Arapçaya ve Arapça Dersine Dair Düşünce, Beklenti ve Hedefleri (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Örneği)*
The Thoughts, Expectations and Objectives of The Arabic Preparation Class Students of The Faculty of Theology at The Beginning of The School Year (The Case of Tekirdağ Namık Kemal University Faculty of Theology)
Osman Arpaçukuru - Hasan Sabri Çelikleş 195 - 226

Nuḥbetü'l-fiker Şerhi Üzerine Yazılan Bir Hâşiyenin Trabzonlu Müellifini Tespit Sorunu <i>The Problem of Identifying the Trabzonian Author of a Hashiyah Written on Nukhbat al-fikar Commentary</i> Selim Demirci.....	227 - 250
Hakîm Senâ-yi Gaznevî'nin Hadîkatü'l-hakîka İsimli Eserinde Tahkiye <i>The Narration in Hadîkat al-Haqîqa of Hakîm Senâ-yi Ghaznavî</i> Sezai Küçük - Zabihullah Rahmani.....	251 - 278
Fusûlü'l-Üsrûşenî Adlı Eserin Hanefî Fıkıh Literatürüne Katkısı Hakkında Bir Değerlendirme <i>An Evaluation of The Contribution of Fusul al-Urusheni to The Hanafi Fiqh Literature</i> Şerif Gedik.....	279 - 304
Emevî Dönemi Su'lûk Şairlerinden Kattâl el-Kilâbî'nin Şiirlerinde Hapis Teması <i>Imprisonment Theme in the Poems of al-Qattâl al-Kilâbî , One of the Su'luk Poets of the Umayyad Period</i> Yusuf Buhan.....	305 - 331
İmam Mâtürîdî'nin Şîlik Eleştirisi: Bedâ Düşüncesi Örneği <i>Imam Maturidi's Criticism of the Shiites: Example of the Badâ Thought</i> Yusuf Koçak.....	333 - 348
Memlük Ulemâsından Şümunnîler ve Hadis Usulü Çalışmaları <i>Shumunnis From The Mamluk Scholars And Their Hadith Methodology Studies</i> Zübeyde Özben Dokak.....	349 - 369
Kur'an'ın Ahlâkî Tekâmül Yöntemi <i>The Morality Development Method of the Qur'an</i> Hasan Keskin - Muhammet Yılmaz.....	371 - 397
Osmanlı Döneminde Pratik Arapça Öğretimine Mükâlemetü'l- 'Arabî ve't-Türkî Adlı Eser Özeline Genel Bir Bakış <i>An Overview From Specific to General Phenomenon of the Work Mukâlame al-Arabî ve al Türkî in the Practical Arabic Teaching in the Ottoman Period</i> Sümeyra Bolat.....	399 - 428
Arap Dilinde ve Kur'an'da Deyimlerin Etkisi <i>The Influence of Idioms in the Arabic Language and the Qur'an</i> Zaid Al-Badaren - Muhammet Yılmaz.....	429 - 449
Araştırma Notu / Research Note	
'Karadeniz'de Hoca Olmak: Hatıralara Yansıyan Yönleriyle Yakın Dönemde Dinî Hayat' Projesi <i>'Being a Hođja in The Blacksea Region: Religious Life in The Recent Period With Aspects Reflected in Memories' Project</i> Şenol Saylan.....	451 - 454